

"Da jeg mødte kunsten, blev denne celle et fængsel"

Taviani-brødrenes Guldbjörn-vinder "Cæsar skal dø" om indsatte, der spiller Shakespeare, minder os om, at de er og forbliver mennesker. Modkrafts anmelder synes faktisk filmen er for kort.

AF SAMUEL BEN ISRAEL

Hvis du regelmæssigt læser filmanmeldelser, så vil du indimellem være stødt på kritikken, at filmen er eller virker for lang. Det kan være svært at sætte fingeren præcis på, hvad der gør det, men du har sikkert oplevet det selv: en rigtig langgaber.

Sådan havde jeg det for eksempel med Batman-filmen »The Dark Knight Rises«, som havde premiere i sommer. Til tider var det faktisk en prøvelse at sidde igennem de næsten tre timer. Det handler dog ikke nødvendigvis om, hvor lang tid filmen varer. Huller i historien, man kan flyve en jumbojet igennem, og ligegyldig æstetisering gør det absolut ikke bedre.

Andre gange kan det være lige omvendt. Du kender sikkert også stikket af vemod, man kan opleve, når man er færdig med en god bog. Det er som om, man lige har lært nogen at kende, og nu skal man aldrig være sammen med dem igen – selvom du selvfølgelig godt ved, at det er absurd at savne eller sørge over fiktive personer.

De aldrende italienske brødre Paolo og Vittorio Tavianis »Cæsar skal dø«, der vandt årets Guldbjörn i Berlin, måtte for min skyld godt vare lidt længere. 76 minutter – som faktisk er lige i underkanten for en spillefilm – var ikke helt nok. Oplægget lød ellers ikke umiddelbart sindsoprivende: en gruppe fanger skal opføre et Shakespeare-stykke for et indbudt publikum.

Mafiosi, mordere og narkohandlere

Pointen er dog, at fiktion og virkelighed blandes godt og grundigt, for filmen er optaget i Roms Rebibbia-fængsel, og alle skuespillerne er rigtige langtidsfanger – mafiosi, mordere og narkohandlere – der både spiller »sig selv« og rollerne i »Julius Cæsar«.

Filmen begynder ved stykkets tæppefald, hvor fangerne efter stort bifald føres tilbage til deres celler. Herefter skifter billedet til sort/hvid, og der følger en skildring af hele processen med stykket, fra castingen seks måneder tidligere, over prøverne og til selve opførelsen – som igen er optaget i farver.

Arbejdet med stykket, der handler om temaer som magt, forræderi, pligt og idealer, berører dem alle – som en af de indsatte siger ved filmens slutning: »Efter jeg har mødt kunsten, er denne celle blevet et fængsel.«

Én af dem går op i sin rolle med liv og sjæl, en anden genfinder sine egne erfaringer fra livet som kriminel i stykkets problemstillinger, og et par stykker kommer endda op at slås, da

modsatningen mellem deres roller får et gammelt uvenskab mellem dem til at springe ud i lys lue.

Fængslet som enkel, men effektiv kulisse

Selve handlingen er dog ret episodisk fortalt, så der er egentlig ikke den store dramatiske udvikling at hente i historien om nogle fanger, der opfører et stykke. Det snarere stykkets dramatiske udvikling, der bliver motoren i handlingen, da brudstykker af prøverne udgør størstedelen af filmen.

Som et kunstnerisk greb fungerer den dobbelte kronologi – stykkets og opsætningens – faktisk rigtig godt, og Shakespeares skuespil bliver herigennem til en slags kommentar på livet i fængslet.

Filmen bliver heller ikke mindre seværdig af Taviani-brødrenes mesterlige brug af fængslet som en meget enkel, men samtidig effektiv kulisse i smukke sort/hvid-kompositioner – på en sælsom måde klæder det »Julius Cæsar« rigtig godt.

Sidst, men absolut ikke mindst fortjener fangerne/skuespillerne stor ros for deres stærke præstationer, der både giver Shakespeares personer en særlig prægnans og får dem selv til at fremstå som mennesker af kød og blod.

- Vi håber, at når filmen har haft premiere, at publikum vil sige til sig eller endda dem omkring dem... at selv en fange med en frygtelig dom, selv en livstidsdom, er og forbliver et menneske, udtalte Paolo Taviani ved prisoverrækkelsen i Berlin tidligere på året.

Læs artiklen [»Jail docu-drama Caesar Must Die wins Berlin award«](#) hos BBC

Det er hermed sagt videre.

»Cæsar skal dø« (instr. Paolo og Vittorio Taviani, Italien 2012, 76 min.) Premiere d. 13. december i Grand (København), Gloria (København), Vester Vov Vov (København), Empire (København), Øst for Paradis (Aarhus), Cafe Biografen (Odense), Biffen (Aalborg), Albertslund Biograferne, Ishøj Bio og Café Slotsbio (Hillerød).

Redaktion: Modkultur

Emneord: Film | Italien | Paolo Taviani | Vittorio Taviani

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **50 37 84 96**